

Vragen in het kader van art. 42: Huishoudelijke hulp stagneert, dat kan toch niet?

Alkmaar, 9 november 2022

Geacht college,

Onlangs ontving de gemeenteraad het memo met de titel "*Wmo inzet Hulp bij huishouden stagneert*." Uit het memo blijkt, kort gezegd, dat het momenteel zo ingewikkeld is om huishoudelijke hulp te vinden, dat het de gemeente niet lukt om (via de aanbestede zorg) toereikend invulling te geven aan hulp bij het huishouden. Het gevolg is dat via de kaasschaafmethode de huishoudelijke zorg wat wordt verminderd, soms worden wachtlijsten aangelegd maar is onduidelijk hoe lang de wachttijd zal duren en sommige aanbieders leggen zelfs geen wachtlijsten aan. De situatie is nijpend.

We zien en waarderen de inspanningen die de gemeente tot nog toe heeft verricht om deze crisis het hoofd te bieden. Het zijn ingewikkelde tijden met een grote arbeidsmarktkrapte. En hoewel huishoudelijke hulp dankbaar werk is om te doen, is hulp bij huishouden niet voor iedereen een aantrekkelijke baan. De arbeidsvoorwaarden zijn volgens uw antwoorden 'marktconform en geïndexeerd' en tegelijkertijd is hulp bij huishouden geen ruim-betaalde baan. Dat samenwerkingen worden gezocht met nieuwe doelgroepen die de arbeidsmarktkrapte kunnen verminderen en met het WSP en Zaffier lijkt ons zeer goed.

Desondanks vindt GroenLinks het onverteerbaar dat de huishoudelijke zorg stagneert. Effectief betekent dit immers dat mensen leven in woningen die onvoldoende schoon kunnen worden gehouden en waar de hygiëne in het geding komt. Op die manier moeten mensen inboeten op een zeer elementair onderdeel van kwaliteit van leven. Daarom hebben wij de volgende vragen, in het kader van artikel 42 RvO:

1. Hoe ziet u uw verantwoordelijkheid voor het verzorgen van hulp bij huishouden nu de aanbesteding die u hiervoor heeft gedaan ontoereikend blijkt, zelfs zodanig dat de zorg stagneert?
2. In welke mate vindt u dat er sprake is van een onvoldoende presteren van de elf partijen die via aanbesteding uitvoering geven aan hulp bij het huishouden via de WMO?
3. In het memo lezen wij dat één van de mogelijke oplossingen is *'een campagne om inwoners bewust te maken van hun eigen verantwoordelijkheid'*. GroenLinks is van mening dat sinds invoering van de participatiesamenleving in het afgelopen decennium zodanig veel bewustzijn is gekweekt van de eigen verantwoordelijkheid en de samenredzaamheid, dat die bron meer dan uitgeput is. Hoe kijkt u daarnaar?
4. Hoe kan de gemeente zelfstandig investeren in een netwerk van mensen die huishoudelijke hulp willen verzorgen, en op die manier een bijdrage leveren aan het verhelpen van de stagnering?
5. Is er een overleg geweest met de organisaties die hulp bij huishouden aanbieden? Zo ja, wat kwam uit dit overleg als oorzaken en mogelijke oplossingen? Zo nee, wilt u zo'n overleg organiseren?
6. Wat zijn volgens het college de belangrijkste oorzaken van de stagnering? Met andere woorden: welke factoren moeten beïnvloed worden om de stagnering te laten verminderen?
7. Via de technische vragen begrijpen wij dat de aanbesteding voorziet in een declaratie per cliënt. Nu blijkt dat de aanbieders onvoldoende capaciteit hebben om alle cliënten te bedienen, is het logischerwijze te verwachten dat de begroting op dit gebied niet uitgeput zal worden. Wat is uw mening hierover? Hoeveel hulp bij huishouden wat begroot, hoeveel kunnen de aanbieders bieden en (dus) hoeveel blijft naar schatting onbenut?
8. Onder welke voorwaarden bent u bereid deze te verwachten onderbesteding te benutten om extra hulp in het huishouden in de kopen / te organiseren?
9. Welke mogelijkheden heeft het college om buiten de reeds aanbestede zorg iets te organiseren, zowel financieel als feitelijk? Wilt u de volgende opties in ieder geval in uw beantwoording meewegen?
 - a. De arbeidsvoorwaarden laten verbeteren door de elf partijen aan wie de zorg is aanbesteed.
 - b. Mantelzorgers een vergoeding bieden voor hulp in het huishouden.

Erwin Bromlewe